

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	36694 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	205 Лісове господарство

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	268
Повна назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Ідентифікаційний код ЗВО	00493787
ПІБ керівника ЗВО	Непочатенко Олена Олександрівна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.udau.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/268>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36694
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра лісового господарства
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Інститутська, 1, Умань, Черкаська область
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	170126
ПІБ гаранта ОП	Шлапак Володимир Петрович
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	v.shlapak@udau.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(096)-133-41-78
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(047)-443-43-79

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Витоки підготовки фахівців-практиків з лісового господарства в Уманському НУС беруть свій початок в період заснування Головного училища садівництва (1844 р.) на базі якого було створене відділення для підготовки вчених садівників і лісівників та практиків з цих галузей. Нині на факультеті лісового і садово-паркового господарства Уманського НУС ведеться підготовка здобувачів вищої освіти за різними освітніми рівнями в тому числі освітньо-науковим рівнем «Доктор філософії». Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Уманському НУС за спеціальністю 205 Лісове господарство розроблена згідно Закону України «Про вищу освіту» і спрямована на підготовку фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Освітньо-наукова програма розроблена і вперше введена в 2016 році. Згідно наказу МОН України № 523 від 18.05.16 р., на основі п. 1, ч. 2, статті 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», на підставі рішення Ліцензійної комісії МОН (№ 6/2, 16.05.16 р.) в Уманському НУС розширено провадження освітньої діяльності за галуззю знань 20 Аграрні науки і продовольство, спеціальності 205 Лісове господарство.

ОП переглядається і оновлюється щорічно з урахуванням пропозицій роботодавців, побажань здобувачів, рейтингу працевлаштування випускників.

Програма передбачає надання здобувачам освітньо-наукового рівня Доктор філософії необхідних теоретичних знань, умінь та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Освітньо-наукова програма 205 «Лісове господарство» визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття освітньо-наукового рівня Доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти. Розробниками програми складено навчальний план, який визначає перелік і обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЕКТС, послідовність вивчення дисциплін, форму проведення, їх обсяг, графік навчального процесу, форму поточного і підсумкового контролю. Атестація випускників освітньо-наукової програми проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Розробниками ОП є науково-педагогічні працівники кафедри лісового господарства Уманського НУС (гарант ОП д.с.-г.н., професор В.П. Шлапак; к.с.г.н., доцент Іщук Г.П.; к.с.г.н., доцент Остапчук О.С., викладач, к.б.н. Адаменко С.А.) і залучені стейкхолдери (здобувач вищої освіти Черниш В.І.; випускник, доцент кафедри біології та методики її викладання УДПУ Миколайко І.І.; роботодавець головний лісничий ДП «Уманське лісове господарство» Гусак А.Ю.)

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	1	1	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	1	0	1	0	0
3 курс	2018 - 2019	1	1	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	1	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	35903 Лісове господарство 42036 Лісове господарство
перший (бакалаврський) рівень	30521 Лісове господарство
другий (магістерський) рівень	30693 Лісове господарство

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	34717	28500
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	34717	28500
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	693	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>2020 (доктор філософії) (2).pdf</i>	bSu6zinEoVJ16kgE9mqPY5Qh8BpYiGPYwIKRHGW/5ic=
Навчальний план за ОП	<i>навчальний план 2020.pdf</i>	fHFN9fzLS1oNYsT2ugBR4rO6fy9VXajBgNkX1t9SqRk=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія Фучило.pdf</i>	XA4y3sfPcmn6kn/Jw+CMvUvQ94TtZ2u0F1T1FzjqrE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія Голубчак.pdf</i>	aaWk9trJSvhCAX39jI552hCccRYFiykZoGztzon93Q=

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Цілі ОП передбачають забезпечення теоретичних знань і практичних умінь та навичок самостійного проведення наукової дослідницької діяльності в галузі лісового господарства. Це можливо через здійснення наукових досліджень і отримання нових, практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертації. Освітня програма орієнтується на актуальні аспекти спеціальності, в рамках якої можлива подальша наукова та викладацька кар'єра.

Основний фокус ОП полягає у набутті необхідних дослідницьких навичок для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в галузі лісового господарства, досліджень та оцінки природних ресурсів, сталого (невиснажливого) ведення лісового господарства в наближених до степових умовах Правобережного Лісостепу України.

ОП дозволяє здобувачам отримувати різноманітні можливості для апробації своєї наукової діяльності. Крім того, здобувачі мають можливість мати одночасно більше ніж одного наукового керівника. Наприклад аспірант Черниш Віталій Іванович пише дисертаційну роботу під керівництвом д.с.-г. н. професора Шлапака В.П. та під керівництвом д. геог. н., професора Кисельова Ю.О.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія Уманського НУС полягає у забезпеченні якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовка фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі... Стратегічна мета розвитку університету - формування європейського за рівнем, стилем, якістю освіти та домінантою наукової діяльності високорейтингового університету інноваційного типу... Місія та стратегія університету розміщена на офіційному сайті (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Strategiya-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.pdf>). Підґрунтям для її розробки є законодавство України, міжнародні нормативні акти, Статут Університету, напрацювання вітчизняних, закордонних і університетських учених.

Ціль ОП співзвучні із місією Уманського НУ, а саме передбачають забезпечення теоретичних знань, практичних умінь і навичок завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників університету, самостійного проведення науково-дослідницької діяльності з подальшими можливостями розвитку наукових і освітніх технологій в галузі лісового господарства; шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових, практично спрямованих

результатів.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

При розробці та перегляду освітньо-наукової програми 205 «Лісове господарство» наукового ступеня доктора філософії, у якості стейкхолдерів залучено здобувачів вищої освіти згідно «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/osvitni-programi.zip>). Здобувачі висловлювали свою думку стосовно цілі, змісту, освітніх компонентів, програмних результатів навчання. Враховувались побажання здобувачів, щодо збільшення практичних навичок проведення досліджень, проектування досліджень у лабораторіях університету. Обов'язково обговорюються освітні компоненти за навчальними дисциплінами вільного вибору, які складають не менше як 25% загального обсягу навчання. Темі наукових досліджень здобувачів пов'язані з основними напрямками наукових досліджень Уманського НУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/osnovni-napryami-naukovih-doslidzen.html> <https://forestry.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/temi-naukovih-doslidzen-aspirantiv.html> <https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/temi-disertacij-aspirantiv-kafedri.html>). Як результат засвоєння практичної підготовки є готовність здобувачів працювати не лише в наукових установах чи закладах вищої освіти, а й на лісгосподарських підприємствах різної форми власності.

- роботодавці

Основними роботодавцями для випускників освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» спеціальності 205 «Лісове господарство» є науково-дослідні установи, заклади вищої освіти, лісгосподарські підприємства. Керівники і співробітники установ та підприємств є фахівцями в галузі лісового господарства, займаються науковою роботою, мають наукові здобутки, а також більшість з них мають педагогічний досвід. Роботодавці залучаються в проектну групу освітньо-наукової програми (Протокол робочої групи №8 від 19.02.2020). Побажання і зауваження стейкхолдерів-роботодавців враховуються через відгуки на освітньо-наукову програму, навчальний план, робочі програми та силабуси (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/recenzii-vidguki.html>). Роботодавці надають пропозиції по оптимізації проведення теоретичних занять та практичної підготовки, удосконалення навчально-виробничої бази лісового господарства (урочище «Білогрудівський ліс» ННВВ Уманського НУС <https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/bilogrudivskij-lis-navchalno-virobnichij-viddil-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>).

- академічна спільнота

Науково педагогічні працівники які входять до проектної групи, беруть участь у розробленні, перегляді й оновленні ОНП згідно Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/osvitni-programi.zip>). В Уманському НУС в тому числі на кафедрі лісового господарства проводяться міжкафедральні семінари де обговорюються покращення цілей, змісту, програмних результатів навчання ОНП, наукових здобутків здобувачів, з врахуванням рекомендацій та побажань роботодавців, здобувачів і випускників. До викладання теоретичних і практичних знань з дисциплін ОНП залучаються провідні фахівці і науковці з ЗВО і науково-дослідних установ (НУБіП України (м. Київ), НЛТУ України (м. Львів), УкрНДЦЛГА (м. Харків), УкрНДІгірліс (м. Івано-Франківськ) <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/on-lajn-zustrich-z-profesorom-vasilem-zayachukom.html> <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/on-lajn-lekciya-z-disciplini-suchasni-metodi-vidtvorennya-lisovih-nasadzhen.html>

- інші стейкхолдери

-

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Відображені у освітньо-науковій програмі цілі та програмні результати навчання цілком відповідають тенденціям розвитку галузі лісового господарства. Вони полягають у вмінні володіти сучасними методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та професійної діяльності і на межі предметних галузей знань. Дають можливість отримати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, дослідження праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально-цивілізаційного процесу. Вони орієнтовані на оптимізацію розвитку наукової складової ведення лісового господарства, тому важливо правильно визначати принципові відмінності пунктів програмних результатів, передбачати напрямки їх подальшого розвитку. Оскільки програмні результати навчання засвідчують потребу науковців у практичній стороні ведення лісового господарства, а саме проведення наукових розробок при проектуванні різних лісгосподарських заходів, меліорації, природно-заповідній справі, тощо. Попитом користуються на ринку праці випускники які закінчили навчання за ОНР «Доктор філософії» зі спеціальності 205 «Лісове господарство», що слугує базисом для подальшого кар'єрного росту та самореалізації.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Уманський НУС є провідним ЗВО, що проводить підготовку спеціалістів зі спеціальності 205 – Лісове господарство. Заклад має власні оригінальні вимоги до освітньої та наукової складових ОНП, що відповідають опису кваліфікаційного рівня доктора філософії відповідно до Національної та Європейської рамки кваліфікацій (8 рівень). Це відображено в тематиці наукових досліджень здобувачів ОНП. В регіональному контексті врахована Черкащина, як осередок наукових досліджень. Ліси Черкащини за своїм екологічним і соціально-економічним значенням та місцезнаходженням виконують переважно захисні, кліматорегулюючі, водоохоронні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі функції і мають обмежене експлуатаційне значення. Вони відіграють значну роль у розвитку регіональної економіки, покращенні навколишнього природного середовища. Галузевий і регіональний контексти враховані при вивченні окремих дисциплін і є ключовими при розробці навчального плану. Дисципліни підбираються на основі механізму формування необхідних дослідницьких і практичних навичок у здобувача. Цілі ОНП враховані в регіональному контексті вивчення дисципліни «Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві» де розглядаються проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень для вивчення лісових біогеоценозів у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних, в умовах глобальних змін навколишнього середовища в Черкаському регіоні.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Щорічне оновлення ОНП 205 «Лісове господарство» ОНР «Доктор філософії» відбувається з обов'язковим врахуванням новітніх вимог вітчизняного. А саме:

1. НУБіП України

(https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/onp_doktor_filosofiyi_205_lisove_gospodarstvo_2020.pdf).

2. УкрНДІЛГА (<https://uriffm.org.ua/static/main/files/10sv.pdf>)

Також, Уманський НУС має договори про наукову і академічну співпрацю з установами та організаціями за кордоном, які готують докторів філософії зі спеціальності «Лісове господарство» - Університет сільського та лісового господарства ім. Менделя (Брно, Чехія); Варшавський університет природничих наук (Варшава, Польща) та Університет Міссурі (Колумбія, США) (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/abiturientu.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/dogovori-pro-spivpracyu.html>). (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/abiturientu.html>)

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

При підготовці докторів філософії, ПРН визначені відповідно до 8 рівня національної рамки кваліфікації України. Згідно неї здобувачі наукового ступеня повинні мати навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. Уміти вільно спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому. Демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях. Уміти здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. Бути здатними до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. ОНП передбачає надання здобувачам вищої освіти освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» необхідних навичок для здобуття інтегральних, загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі лісового господарства та в дослідницько-інноваційної діяльності даної галузі, оволодіння методологією наукової і педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

45

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Теоретичним змістом предметної області ОНП є фундаментальні та прикладні наукові дослідження в галузі лісового господарства, здійснення наукових досліджень і отримання нових, практично спрямованих результатів, а також підготовка та захист дисертації. До обов'язкових компонентів, які відповідають спеціальності «Лісове господарство» відносяться: Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю, Селекція лісових культур, Математичне моделювання та планування експерименту, Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві, Сучасні методи відтворення лісових насаджень, науково-асистентська практика та семінари за спеціальністю. ОНП містить матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОНП та матрицю забезпеченості програмних результатів навчання (ПРН) відповідними освітніми компонентами ОНП. Це дозволяє досягти максимальну відповідність результатам навчання, визначених відповідно до 8 рівня національної рамки кваліфікації України.

Компоненти професійної та практичної підготовки допомагають застосовувати теоретичні знання на практиці та розширюючи і поглиблюючи основи наукових досліджень у галузі лісового господарства.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Здобувачі вищої освіти ОНР «Доктор філософії» спеціальності 205 «Лісове господарство» можуть формувати свою освітню траєкторію через:

- вибір тематики та напряму наукового дослідження;
- вибір бази для проведення дослідів;
- вільний вибір наукового керівника;
- вільний вибір підрозділу, на базі якого закріплюється здобувач, для проведення наукових досліджень;
- вільний вибір освітніх компонентів тощо.

Все це відображається в індивідуальному плані здобувача

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>), який враховує вимоги ОНП, роботодавців та освітньо-професійні інтереси здобувачів. В ньому зазначено зміст, термін виконання, обсяг наукових робіт, та запланований строк захисту дисертації.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибір навчальних дисциплін ОНП полягає в індивідуальному виборі вибіркових дисциплін кожним здобувачем вищої освіти, що передбачено: Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-Pro-organizaciyuosvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>), Положення про академічну мобільність студентів Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-proakademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>), Положення про вибіркові дисципліни в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>), Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>).

Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою. Для здобувачів третього рівня вищої освіти - ступінь доктор філософії - варіативна компонента освітньої програми становить не менше 25% від загальної кількості кредитів, тобто 15 кредитів від загального обсягу – 60 кредитів.

Здобувачі ступеня доктора філософії згідно свого індивідуального навчального плану можуть вибирати дисципліни для подальшого вивчення із каталогу елективних (вибіркових) дисциплін (<https://science.udau.edu.ua/ua/perelik-specialnostej.html>) університету окремо для кожного рівня вищої освіти рекомендованих для вивчення. Розміщують його для ознайомлення здобувачів на офіційному сайті університету. Кількість дисциплін, які можуть обиратися з Каталогу здобувачами визначається гарантом освітньої програми та повідомляється заздалегідь науковими керівниками або працівниками деканату.

Здобувачі мають право вибирати вибіркові дисципліни як на увесь термін дії освітньої програми так і лише на наступний рік або наступний семестр. На підставі заяв вноситься конкретний перелік вибіркових дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача.

Водночас, для забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, здобувач має право обрати будь-які дисципліни, які викладаються на інших ОП та рівнях освіти в Університеті у кількості для здобувачів третього рівня вищої освіти - ступінь доктор філософії - не більше двох.

З виникненням проблем при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі звертаються до завідувача випускової кафедри та наукового керівника. Якщо здобувач із поважної причини не зміг завчасно подати заяву, він, надавши необхідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним вибіркових освітніх компонентів. Якщо здобувач знехтував своїм правом вибору вибіркового компоненту, він буде записаний на вивчення тих вибіркових компонентів, що деканат вважатиме необхідними для оптимізації навчальних груп чи потоків.

Обрані таким чином освітній компонент вносяться до робочих планів ОНП та ІНП здобувачів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти «Доктор філософії» регламентована Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС і Положенням про навчально-педагогічну практику аспірантів (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-navchalno-pedagogichnu-praktiku-aspirantiv.pdf>).

Загальний обсяг асистентської практики складає 10 кредитів ЄКТС з 3 по 6 семестр. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані здобувача, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений здобувач.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОНП враховано набуття здобувачем соціальних навичок в процесі освоєння освітніх компонентів. Так мовні навички забезпечується при вивченні іноземної мови, а саме оволодіння англійською та/або німецькою мовою; креативне мислення при освоєнні таких освітніх компонентів, як філософія та семінари за спеціальністю; управління інформацією – при вивченні методології та організація наукових досліджень за спеціальністю, математичне моделювання та планування експерименту; технічні – комп'ютерна обробка інформації; уміння формувати власну думку та приймати рішення при вивченні таких освітніх компонентів, як глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві, аналітичні методи досліджень лісових екосистем, сучасні методи відтворення лісових насаджень.

Здобувачі також засвоюють соціальні навички поза межами освітнього процесу. Наприклад, під час презентації власних досліджень на конференціях (<https://lg.udau.edu.ua/ua/novini/naukovci-ta-studenti-fakultetu-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva-vistupili-iz-dopovidyami-na-mizhnarodnij-konferencii.html>), <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya1.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/uchast-u-mizhnarodnij-naukovo-praktichnij-konferencii.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-perspektivi-rozvitku-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva.html>).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Стандарт вищої освіти для третього рівня зі спеціальності 205 – Лісове господарство наразі відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-Pro-organizaciyuosvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>).

Кількість годин навчальних дисциплін визначається їх робочою навчальною програмою, методичними матеріалами та завданнями науково-педагогічних працівників. Загальний кількість годин навчального часу за ОНП 205 «Лісове господарство» складає 60 кредитів ЄКТС (1800 годин), з яких обсяг годин становить: аудиторних 174 (10%); самостійної роботи здобувачів становить 1626 (90%). Самостійна робота студентів забезпечується інформаційним, методичним, матеріально-технічними засобами які передбачені ОНП.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В Уманському НУС за цією ОНП «Лісове господарство» ОНР «Доктор філософії» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://science.udau.edu.ua/ua/pravila-prijomu-do-aspiranturi.html>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Університет оголошує прийом для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 та наказу Міністерства освіти і науки України «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньому науковому рівні» від 18.05.2016 року №523. На навчання

для здобуття ступеня доктора філософії до Університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра або ОКР спеціаліста (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-vstupnih-viprobuvan-2019.pdf>;

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-PK-2019.pdf>).

Вступники подають заяви в паперовій формі. Проводиться вступний іспит зі спеціальності (в обсязі магістерської програми з відповідної спеціальності) та іноземної мови (за відсутності сертифікату); презентації дослідницьких пропозицій (<https://science.udau.edu.ua/assets/files/polozhennya/poryadok-predstavleniya.pdf>).

Вступникам, які вступають з іншої галузі знань (спеціальності, призначається додаткове вступне випробування з фаху, яке проводиться перед вступними іспитами (<https://admission.udau.edu.ua/ua/dokumenti/programi-vstupnih-viprobuvan1.html>).

Наказ про зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії видається ректором Університету на підставі рішення Приймальної комісії.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється рядом положень (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/polozhennya-pro-perevedennya-ta-ponovlennya-studentiv.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-viznannya-dokumentiv-pro-osvitu.pdf>,

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>),

Процедура визнання іноземних документів про освіту в Уманському НУС відбувається відповідно до Наказу МОН «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» від 05.05.2015 р. №504. Відповідно до пункту 1 розділу II «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти» затвердженого даним Наказом підставою для визнання документів про освіту в Уманському НУС є рішенням МОН, яким підтверджується право власника Документа на продовження навчання та/або працевлаштування в Україні, на основі виданого Свідоцтва.

Дане положення розміщене на офіційному сайті у вільному доступі

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ.pdf>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Приклад практики застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за ОП «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» ОНР «Доктор філософії» відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процес визнання результатів навчання у неформальній освіті відбувається відповідно до «Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», схваленого Вченою радою Уманського НУС, протокол №2 від 3.10.2019 р. (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya.pdf>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Приклад визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за ОП «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» ОНР «Доктор філософії» відсутній

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Досягнення програмних результатів навчання в університеті здійснюється завдяки оптимальному поєднанню таких форм навчання як лекції, семінарські заняття, індивідуальне заняття, консультація, самостійна аудиторна та позааудиторна робота аспірантів, проведення практичних досліджень за темою дисертаційної роботи. Викладання здійснюється з активним використанням мультимедійних засобів, спеціального забезпечення.

Досягненню програмних результатів навчання сприяють: модульні контрольні роботи; ситуативні тести; огляди сучасної наукової літератури у рамках вивчення і спеціальності, і методології наукового та патентного пошуку; тестування; завдання для самоконтролю у розрізі практичного заняття і самопідготовки; самостійна робота над навчальним матеріалом; обрання теми дослідження, визначення гіпотези дослідження, статистичне опрацювання результатів лісівничих досліджень; підготовка огляду літературних джерел у рамках вивчення спеціальності, методології наукового і патентного пошуку; підготовка звіту у рамках вивчення методології

наукового і патентного пошуку; використання програм, сервісів, які спрощують роботу з науковими публікаціями, веб-ресурсами та оптимізують роботу з великими масивами інформації у рамках вивчення лісового господарства тощо (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентричне навчання забезпечується за рахунок:

- залучення роботодавців до формування освітніх програм;
  - залучення здобувачів освіти до формування освітніх програм;
  - вибір здобувачами дисциплін відповідно до специфіки наукового дослідження;
  - використання зручних для аспірантів форм та методів надання освітніх послуг, у т.ч. мобільності;
  - наставництво і підтримку з боку викладачів, наукових керівників;
  - налагодження зворотного зв'язку з аспірантами завдяки опитуванню, особистих звернень аспірантів, у т.ч. до гаранта програми;
  - повага й увага до аспірантів та їхніх потреб (створення належних умов для роботи над науковим дослідженням).
- Рівень задоволеності аспірантів методами навчання і викладання вивчається в процесі викладання дисциплін, консультування та анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>). Враховано в ОНП пріоритети здобувачів вищої освіти, а саме реалістичність запланованого навчального навантаження; надання можливостей, щодо вибору змісту, способу та місця навчання. Форми і методи навчання обираються викладачами відповідно до змісту освітніх компонентів, тож їх студентоцентралізованість полягає передусім у кращих практиках викладання, максимальній сформованості компетентностей та досягненню програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

В університеті відповідність методів навчання і викладання на ОП базуються на принципах академічної свободи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і полягають у:

- вільному виборі спеціальності підготовки;
  - вільному виборі наукового керівника (керівників);
  - вільному виборі тематики, напряму наукового дослідження;
  - проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації;
  - здійснення самостійної роботи щодо пошуку та обробки інформації;
  - індивідуальних консультацій з НПП УНУС, інших ЗВО, наукових установ, провідними фахівцями профільної галузі;
  - активної роботи здобувачів у виконанні держбюджетних та госпдогвірних тем;
  - вільному виборі підрозділу, на базі якого закріплюється здобувач, який виконуватиме наукові дослідження.
- Здобувачі вищої освіти на засіданнях Вчених рад та під час анкетувань мають можливість висловлювати пропозиції стосовно організації освітнього процесу за принципами академічної свободи (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії, цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, учасникам освітнього процесу надається на сайті університету в розділі «Докторантура і аспірантура» (<https://science.udau.edu.ua/ua/aspirantura-i-doktorantura.html>).

Порядок і критерії оцінювання результатів навчання висвітлені у ОНП.

(<https://science.udau.edu.ua/assets/files/poryadok-pidgot-aspirantiv-i-doktorantiv-v-unus-1.pdf>).

Інформування здобувачів щодо оцінювання окремих освітніх компонентів ОНП відбувається на першому занятті. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти по кожному компоненту ОНП детально описано в робочих програмах дисциплін, силабусах (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/navchalni-disciplini.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/silabusi-navchalnih-disciplin.html>, <https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/op-lisove-gospodarstvo-doktor-filosofii.html>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У рамках ОНП, виконуючи наукові дослідження, університет співпрацює з науковими, навчальними закладами та іншими підприємствами нашої держави для спільного проведення НДР (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/abiturientu.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/dogovori-pro-spivpracyu.html>).

Згідно з навчальними планами і програмами загальноосвітніх і фахових дисциплін кожний здобувач вищої освіти повинен оволодіти процесом наукового пізнання, виконуючи впродовж усього періоду навчання завдання, які поступово ускладнюються і поглиблюються. Науково-дослідна робота аспірантів поза навчальним процесом є одним з найважливіших засобів формування висококваліфікованого спеціаліста. На наукових конференціях молоді дослідники виступають із результатами своєї наукової роботи (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/nerm.html>, <https://lg.udau.edu.ua/ua/novini/naukovci-ta-studenti-fakultetu-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva-vistupili-iz->

dopovidyami-na-mizhnarodnij-konferencii.html, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya1.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/uchast-u-mizhnarodnij-naukovo-praktichnij-konferencii.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-perspektivi-rozvitku-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva.html>). Це змушує їх ретельно готувати виступ, формує ораторські здібності. Кожний здобувач має змогу оцінити свою роботу з іншими і зробити відповідні висновки. Оскільки на конференціях, як правило відбувається творче обговорення доповідей, то кожен доповідач може почерпнути оригінальні думки, ідеї.

Аспіранти кафедри мають змогу використовувати сучасні бази даних, а також засвоювати експериментальні методи та виконувати конкретні вимірювання. Вони можуть самостійно планувати та проводити експеримент з використанням тих чи інших методів, визначаючи задані параметри біологічних об'єктів для дослідження структури та функціонального стану лісових систем на різних рівнях їх організації (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1.html>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Розробка та перезатвердження робочих програм навчальних дисциплін в ЗВО регламентується Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) та Положенням про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-metodichne-zabezpechennya-vid-08-10-2020.pdf> здійснюється постійна підготовка та оновлення освітнього контенту ОК, передбачених навчальними планами ОНП з урахуванням побажань і зауважень сейкхолдерів. Оновлення відбувається на основі вивчення сучасних наукових досягнень, а також внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

Щороку зміст освітніх компонентів оновлюється всіма викладачами, що можна простежити у модульному середовищі освітнього процесу УНУС. Вимоги щодо необхідності регулярного оновлення змісту навчальних дисциплін визначено у положеннях УНУС: «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). «Зміст дисциплін оновлюють та корегують викладачі у відповідності до здійснених ними самостійно або у співпраці зі стейкхолдерами наукових досліджень. Освітні компоненти ОНП обов'язково переглядаються двічі на рік (по закінченні семестрів – січень, червень), оновлюються та розташовуються у модульному середовищі освітнього процесу УНУС. На кафедрі лісового господарства регулярно проводяться науково-методичні семінари. Під час обговорення визначаються сучасні практики та наукові досягнення, які доцільно використовувати у навчанні. Результати досліджень, які викладачі спільно зі здобувачами вищої освіти, впроваджуються у навчальний процес УНУС, закладів професійно-технічної освіти, а також у практику роботи підприємств. Вони доповнюють навчальне забезпечення дисциплін прикладами та фактичним матеріалом, стають основою для організації дослідницького навчання. Науково-педагогічні працівники регулярно проходять підвищення кваліфікації. Так, у 2018 році, в Інституті післядипломного навчання Білоцерківського НАУ пройшли стажування 4 викладачі: Курка С.С. (СПК 00493712/0000934-18), Адаменко С.А. (СПК 00493712/0000939-18), Івашенко І.Є. (СПК 00493712/0000936-18) та Масловата С.А. (СПК 00493712/0000938-18) (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spirvobitniki.html>).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання здобувачів вищої освіти, яке здійснюється в межах даної освітньої програми тісно пов'язане із інтернаціоналізацією діяльності університету завдяки відвідуванню аспірантами гостьових лекцій (зустрічей), організованих кафедрою, факультетом та університетом (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/nerm.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-z-amerikanskimi-naukovcyami-michiganskogo-derzhavnogo-universitetu.html>). Водночас інтернаціоналізація викладання здійснюється за рахунок публікування наукових статей збірниках, включених до міжнародних наукометричних баз Web of Science, Scopus. Впровадження отриманого досвіду викладачами відбувається у процесі проведення навчальних занять через підбір інноваційних технологій організації навчання здобувачів вищої освіти та залучення аспірантів до участі у Міжнародних наукових конференціях.

Взаємозв'язок навчання, викладання та наукових досліджень у межах ОНП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО ґрунтується на «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС», на можливості на основі міжнародних угод проходити НПП стажування у закордонних ЗВО, брати участь в міжнародних конференціях, написанні колективних монографій, а здобувачі вищої освіти ОП мають можливість брати участь у програмах академічної мобільності (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv.pdf>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

В освітньому процесі рівень досягнення ПРН забезпечується відображенням відповідної інформації в робочих програмах навчальних дисциплін; силабусах; використанням чітких форм проведення контрольних заходів. Форми проведення цих заходів у межах навчальних дисциплін ОНП обираються викладачами в залежності від

особливостей дисциплін та програмних результатів навчання аспірантів. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури

Контроль якості освітнього процесу проводиться на таких рівнях: науково-педагогічний працівник – кафедра – науково-методична комісія факультету – деканат – науково-методична рада університету – ректорат. Контрольні заходи у межах навчальних дисциплін в Університеті включають поточно-модульний та підсумковий контроль. До контрольних заходів перевірки досягнення програмних результатів навчання ОНП при поточно-модульному контролі належать: опитування, презентація проектно-дослідних робіт, рефератів, звіти з практики, тестування знань, модульний контроль. Підсумковий контроль – екзамен або залік (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti-2020-08-10-2020.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-08-10-2020.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів прописані у самій ОНП, деталізуються навчальними планами та робочими програмами навчальних дисциплін. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, структура та зміст якої регламентується «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС».

У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань та вмінь.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання в УНУС є загальнодоступною. Вона прописана у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>).

Загальний порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за кредитно-трансферною системою, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань тощо для кожної навчальної дисципліни доводяться викладачем до відома аспіранта на початку навчального семестру. Інформація про форми контрольних заходів здобувачам вищої освіти досягається і уточнюється кілька разів: 1) на сайті структурного підрозділу щосеместрово ця інформація оновлюється; 2) на першій парі з дисциплін кожен викладач конкретно із усіма вимогами процедурами ще раз нагадує про форми контрольних заходів.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 205 Лісове господарство на момент складання самооцінювання не затверджений МОН, НАЗЯВО.

Здобувач вищої освіти працює за індивідуальним планом, звітує про його виконання на засіданні кафедри, щорічно атестується науковим керівником. Документами, що підтверджують проміжну атестацію аспіранта, є річний звіт, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій та охоронних документів, довідка про складання іспитів і заліків, витяг із протоколу засідання кафедри. За результатами атестації, відповідним наказом ректора аспірант переводиться на наступний рік навчання або відрховується з аспірантури. Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи згідно Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 06.03.2019 р., №167).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедури проведення контрольних заходів для окремих компонентів ОНП регулюється такими документами Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС; Положенням про академічну успішність в УНУС; Положенням про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в УНУС; Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС. Всі документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в УНУС доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Працівники і здобувачі освіти в університеті не притягувалися до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень; повідомлень громадян і юридичних осіб, здобувачів освіти та працівників університету щодо вчинення в ньому корупційних діянь не надходило. З метою забезпечення об'єктивності і неупередженості екзаменаторів у ЗВО розроблено Положення про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-vumanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>) та Антикорупційну програму УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCijNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>). Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечують заходи, розроблені Антикорупційною програмою УНУС, схвалені на Конференції трудового колективу ЗВО від 21.12.2018 р. НПП і здобувачі освіти в УНУС не притягувалися до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень; повідомлень громадян і юридичних осіб, здобувачів освіти та НПП щодо вчинення в ній корупційних діянь не надходило.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів проводиться відповідно до пунктів «Положення про академічну успішність в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-08-10-2020.pdf>)

Згідно цього положення, аспіранти, які мають з дисципліни оцінку «не зараховано», одержали на екзамені від 35 до 59 балів (незадовільно з можливістю повторного складання), були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється під час канікул до початку наступного семестру ліквідувати академічну заборгованість. Для цього необхідно пройти наступні етапи: ознайомлення з графіком ліквідації академічної заборгованості, отримання аркуша успішності, перескладання. Графік ліквідації аспірантами академічної заборгованості має бути вчасно складений деканатами і доведений довідома НПП, які братимуть участь у цій процедурі, та узгоджений з графіком їхніх відпусток. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз НПП, другий - комісії, яка створюється деканом факультету. Оцінка, отримана аспірантом у результаті другого перескладання екзамену, є остаточною. Результати ліквідації академічної заборгованості (загальна оцінка дисципліни) заносяться у відомості. Якщо аспірант отримав більше двох незадовільних оцінок з дисциплін, він підлягає відрахуванню з університету.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедуру оскарження результатів контрольних заходів в ЗВО урегульовано Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС, Положенням про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в Уманському НУС та Положенням про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-08-10-2020.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-apelyaciyu.pdf>, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti-2020-08-10-2020.pdf>).

У випадку незгоди із результатами контрольних заходів, аспірант має право у триденний термін з моменту їх проведення подати письмову апеляційну заяву на ім'я ректора. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу наказу ректора про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявника попереджують у письмовій формі щонайменше за три робочі дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Кодекс академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва встановлює загальні принципи, цінності, норми та засади академічної доброчесності, а також правила поведінки учасників освітнього процесу та співробітників університету, якими вони повинні керуватися під час навчання, викладання, провадження наукової діяльності, виконання покладених на них завдань і покладених обов'язків. В УНУС існує чітка і зрозуміла політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОНП 205 Лісове господарство. У ЗВО розроблено наступні нормативні документи, що регулюють дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostius-2019-1.pdf>); Антикорупційна програма УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCijNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>); Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>). Документи, щорегламентують політику,

стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в УНУС знаходяться у вільному доступі за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

На ОП 205 «Лісове господарство» для протидії академічному плагіату використовується онлайн-сервіс Unichек компанії ТОВ «Антиплагіат».

Здобувачі заповнюють та підписують заяву за встановленою формою, якою підтверджується факт відсутності у письмовій роботі запозичень, та про інформованість щодо можливих санкцій у випадку виявлення фактів плагіату. У разі негативного висновку онлайн-сервісу Unichек робота повертається на доопрацювання. Роботи, що не подали на перевірку на плагіат або у яких був знайдений плагіат, не будуть допущені до захисту чи публікації. Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>) перевірки на плагіат підлягають усі види наукових робіт. Також в УНУС постійно поповнюється депозитарій (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/repozitarij-umanskogo-nus.html>) повних текстів дисертаційних робіт та публікацій аспірантів у вигляді електронних версій.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Уманський НУС розбудовує цілісну систему забезпечення академічної доброчесності, до якої входить: введення норм відповідальності аспірантів за плагіат; розробка кодексів честі; створення незалежних етикетів з етики, які б наглядали за дотриманням етичних стандартів та вирішували б спірні питання у випадку їх порушення. Академічна доброчесність популяризується серед здобувачів вищої освіти освітньої програми «Лісове господарство» через просвітницьку роботу із залученням працівників бібліотеки, аспірантів, викладачів та адміністрації університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/akademichna-dobrochesnist-obovyazkova-umova-suchasnoi-osviti.html>). Високий рівень академічної доброчесності, що підтримується всіма учасниками освітнього процесу забезпечує зростання престижу УНУС та його кадрового складу, підвищує рейтинг в системі вищої освіти України, що підвищує привабливість університету на ринку освітніх послуг для потенційних здобувачів. При реалізації ОП не було виявлено випадків недотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії. Вказані заходи прописані в Кодексі академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostiunus-2019-1.pdf>). Крім цього, для здобувачів вищої освіти ОНП така інформація надається в межах ОК.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

На порушення академічної доброчесності ЗВО реагує відповідно до Кодексу академічної доброчесності затвердженого 7 жовтня 2019 року (Схвалено Вченою радою Уманського НУС, протокол № 2, від 3 жовтня 2019 року). Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право: ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, та подати до них зауваження; особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності у суді. Випадки щодо порушення академічної доброчесності за ОП «Лісове господарство» не зустрічалися.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових контрактів відбувається згідно «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» ([https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-obrannya-ta-prijnyattya-na-robotu-npp\(1\).pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-obrannya-ta-prijnyattya-na-robotu-npp(1).pdf)) та «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>), відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кодексу законів про працю України, Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» від 05.10. 2015 № 1005, Статуту Уманського національного університету садівництва. Під час проведення конкурсу на посади науково-педагогічних працівників тільки їхня спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей освітньої програми та професіоналізм є головними критеріями вибору. Відповідно до чинного законодавства з науково-педагогічними працівниками після проведення конкурсу укладається контракт строком від одного до п'яти років.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Для ефективного оцінювання ситуації на ринку праці та набуття здобувачами вищої освіти необхідних кваліфікаційних навичок під час освітнього процесу в університеті активно відбувається залучення зовнішніх стейкхолдерів - потенційних роботодавців. Вони приймають активну участь в розробці та корегуванні освітніх програм, вносять побажання та зауваження). (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/recenzii-vidguki.html>). Кооперація й укладання договорів про наукове співробітництво з провідними навчальними, науково-дослідними установами, науково-виробничими об'єднаннями й іншими установами та підприємствами України і зарубіжжя є одним з пріоритетних напрямів розвитку Уманського національного університету садівництва (пункт 5.9) (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Osnovni-napryami-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva-na-2016-2020-rr..pdf>). Наприклад, кафедра лісового господарства заключила договори з іншими навчальними закладами України про спільне проведення досліджень (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/dogovori-pro-spivpracyu.html>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Для проведення лекційних і практичних занять за освітньою програмою 205 «Лісове господарство» залучають потенційних роботодавців, які є професіоналами-практиками (лісничі, помічники лісничих, майстри лісу, директори лісгоспів тощо). Заняття можуть бути як аудиторні, так і виїзні на виробництво (ДП «Уманське лісове господарство» і ДП «Звенигородське лісове господарство»). Так, на занятті з дисципліни «Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві» лекцію читав доцент кафедри ботаніки, деревинознавства і недеревних ресурсів лісу НЛТУ України к. с.-г. н. Заячук Василь Яремович на тему: «Удосконалення систематичних знань щодо сучасних методів проведення досліджень в області лісового господарства» (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/on-lajn-zustrich-z-profesorom-vasilem-zayachukom.html>). А на одне із занять із дисципліни «Сучасні методи відтворення лісових насаджень» був запрошений завідувач кафедри лісівництва та захисту лісу Малинського лісотехнічного коледжу МОН України, ст. наук. співр., д. с.-г. н., який прочитав лекцію на тему: «Сучасна парадигма розширеного відтворення лісових ресурсів» (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/on-lajn-lekciya-z-disciplini-suchasni-metodi-vidtvorennya-lisovih-nasadzen.html>). Також періодично за консультацією працівники та аспіранти кафедри звертаються до головного лісничого ДП Уманське лісове господарство к. с.-г. н. Гусака Анатолія Юрійовича.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Університет сприяє підвищенню кваліфікації та стажуванню науково-педагогічних працівників (НПП) зі збереженням середньої заробітної плати (не рідше одного разу на п'ять років) відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення «Про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-pidvishhennya-kvalifikacii-npp-umanskogo-nus_2019.pdf).

Організація та координація підвищення кваліфікації та стажування НПП здійснюється керівниками структурних підрозділів. Відділ моніторингу якості освіти Уманського НУС формує зведений план підвищення кваліфікації НПП університету на навчальний рік (<https://mon.udau.edu.ua/ua/vikladachu/plan-pidvishhennya-kvalifikacii.html>), який затверджується ректором.

Також періодично проводяться вебінари для викладачів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/pidvishhennya-vikladacku-majsternist.html>) Щорічно проводиться рейтингове оцінювання ефективності роботи (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>). Наприклад лише за 2018-2020 роки викладачами кафедри лісового господарства опубліковано: 36 фахових статей, з них – 12, що цитуються у наукометричних базах Scopus та Web of science; 2 патенти; 1 навчальний посібник та 1 монографію (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/osnovni-naukovi-praci-kafedri.html>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Мотивуючими чинниками підвищення професійної компетентності для науково-педагогічних працівників є: підвищення професійного рівня; укладення нового трудового договору; обрання на вищу посаду за конкурсом; встановлення доплати за науковий ступінь та вчене звання.

В університеті передбачено преміювання НПП відповідно до положень «Про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Уманського національного університету садівництва за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків»

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozh-pro-grosh-vinagor--ped-prac-UNUS.pdf>) та «Про преміювання працівників Уманського національного університету садівництва» - додаток 1 колективного договору між трудовим колективом та адміністрацією Уманського національного університету садівництва на 2020 – 2022 роки (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>)

Всебічне комплексне оцінювання діяльності, професійної кваліфікації і ділових якостей на основі об'єктивних, обґрунтованих критеріїв педагогічного працівника відбувається відповідно до положень «Про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>) та «Про атестацію педагогічних працівників» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/Polozhennya-pro-atestaciyu.pdf>).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Розрахунок фінансових потреб здійснюється плановим відділом бухгалтерії та погоджується з керівником ЗВО та гарантом програми <https://www.udau.edu.ua/ua/public-information/finansovi-dokumenti/>. Для забезпечення підготовки здобувачів освітнього-наукового рівня «Доктор філософії» за спеціальністю 205 «Лісове господарство» в університеті є необхідна матеріально-технічна база, а саме: приміщення для проведення навчальних занять (корпуси № 1, 3, 4); 11 комп'ютерних класів по 10-15 місць; Білогрудівський НВК <https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/bilogrudivskij-lis-navchalno-virobnichij-viddil-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>; лісовий розсадник <https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/rozsadnik.html>; наукові лабораторії <https://science.udau.edu.ua/ua/naukovi-laboratorii.html>; мультимедійне обладнання; гуртожиток № 4 для проживання аспірантів; наукова бібліотека з читальним залом <https://library.udau.edu.ua/>; дистанційна система Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>; університетський репозитарій <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>; пункти харчування; спортивний зал та стадіон; актовна зала на 700 місць; обладнання та устаткуванням, необхідне для проведення досліджень (мірні вилки, висотоміри тощо). Навчально-методичне забезпечення ОП постійно удосконалюється та оновлюється та розробляється відповідно до положення <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-navchalno-metodichnij-kompleks-disciplini.pdf>.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище Уманського НУС відповідає потребам та інтересам здобувачів вищої освіти. Основними напрями підвищення якості вищої освіти в університеті є: забезпечення відкритого доступу всіх категорій здобувачів освіти (включаючи осіб із особливими освітніми потребами) до освітніх послуг завдяки впровадженню електронних форм навчання; щорічне оновлення освітніх програм відповідно до актуальних потреб інноваційного розвитку за участі стейхолдерів; вдосконалення та розвиток навчально-наукової бази університету для створення нового сучасного середовища навчання й дослідної роботи; удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; інтеграція вищої університетської освіти та наукових досліджень згідно вимог часу; уведення інноваційної гнучкої технології планування й організації навчального процесу орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання наукової самостійної роботи аспірантів, що забезпечує високий рівень якості знань; створення програм і умов академічної мобільності аспірантів. Для виявлення і врахування цих потреб та інтересів проводяться системні зустрічі з здобувачами освітньо-наукового рівня «Доктор філософії».

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Серед напрямків роботи Уманського НУС щодо збереження здоров'я здобувачів вищої освіти є відповідність санітарно-гігієнічним нормам; підвищення компетентності науково-педагогічного колективу в контексті формуванні культури здоров'я; забезпечення рухової активності здобувачів вищої освіти; психологічної безпеки науково-освітнього середовища. Проводяться виховні заходи щодо запобігання вживанню на території університету алкогольних напоїв, наркотичних засобів, згідно Статуту Уманського НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>. В університеті систематично проводяться інструктажі щодо безпеки життєдіяльності та дотримання правил пожежної безпеки, відповідно до положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці згідно НПАОП 0.00-4.12-05 Уманського національного університету садівництва <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Poryadok-provedennya-navchannya-ta-perevirki-znan-z-OP.pdf>.

На кафедрі ведеться журнал реєстрації інструктажів з охорони праці і безпеки життєдіяльності. Для збереження психічного здоров'я здобувачів в Уманському НУС створено кабінет психологічної допомоги "Довіра" <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>, послуги якої є безоплатними та конфіденційними. Метою психологічної служби є забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу, захист психічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти в Уманському НУС забезпечується відповідними структурними підрозділами, що здійснюють свою діяльність на основі чинного законодавства.

Навчальний відділ - планує та організовує управління освітньою діяльністю, здійснює контроль за якістю й

ефективністю освітнього процесу, а також веде облік та звітність з питань навчальної роботи <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/navchalno-metodichnij-viddil.html>.

Відділ моніторингу якості освіти – здійснення цілеспрямованого моніторингу навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах і держави в кваліфікованих фахівцях <https://mon.udau.edu.ua/>.

Центр міжнародної освіти та співпраці - організовує роботи щодо участі ЗВО в міжнародних програмах у галузі науки та освіти, координації міжнародних програм, створення умов щодо інтеграції університетської системи освіти у світовий науково-освітній простір, впровадження в Уманському НУС програм закордонного стажування та практик <https://foreign.udau.edu.ua/>.

Інформаційно-обчислювальний центр – здійснює підготовку здобувачів вищої освіти всіх рівнів до інформаційного суспільства <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/czentr-kompyuternogo-ta-texnichnogo-zabezpechennya/>.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Для здобувачів вищої освіти з особливими потребами в університеті наявне дистанційне методичне та інформаційне забезпечення навчального процесу (<https://moodle.udau.edu.ua/>, <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>).

Забезпечення соціальної підтримки здійснює професійна спілка працівників і студентів Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/profspilkovij-komitet/>). Психологічна служба "Довіра" надає якісну, сучасну психологічну допомогу здобувачам вищої освіти, які її потребують (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>).

В університеті затверджено порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>) Для них обладнано спеціальними пандусами корпуси № 5, № 7, спортивний комплекс № 1 і Навчально-культурний центр. Частково доступними (обладнани сходами та широкими дверима) є навчальні корпуси № 2, № 9, № 10, № 12, № 13, а також усі гуртожитки. Входи і виходи в приміщення обладнані табличками з шрифтом Брайля. Детальніша інформація про умови для осіб з особливими потребами доступна на сайті <https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/mozhливosti-dlya-studentiv-z-osoblivimi-potrebami.html>.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У своїй діяльності Уманський НУС дотримується законодавства України щодо забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України (1996), Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2013).

В Уманському НУС засуджується гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання та дискримінацію на робочому місці та в освітньому процесі, і всіляко розробляється протидія їх проявам. В університеті функціонує комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, який проводить навчання трудового колективу та здобувачів вищої освіти щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів, отримує і розглядає відповідні скарги. Якщо особа академічної спільноти вважає щодо неї в університеті було вчинено сексуальне домагання або дискримінацію, вона може подати скаргу відповідно до положення «Про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в Уманському національному університеті садівництва»

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-protidiyu-seksualnim-domagannjam.pdf>. Після отримання скарги комітетом та проведених консультацій із потерпілою особою обираються способи вирішення ситуації. У кінці календарного року комітет готує і оприлюднює для спільноти Уманського НУС щорічний звіт який містить, зокрема, наступні дані: проведені комітетом навчання щодо попередження сексуальних домагань; проведені структурними підрозділами тренінги, навчання щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації; кількість скарг щодо сексуальних домагань та дискримінації: загалом та по структурних підрозділах; аналіз питань, що були порушені у скаргах, поданих до комітету.

Антикорупційна програма Уманського НУС

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCIJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf> розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про запобігання корупції» та іншого антикорупційного законодавства України. Є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції. Для оцінки корупційних ризиків в Уманському НУС створена відповідна комісія <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-komisiyu-z-ocinki-korupcijnih-rizikiv-v-unus.pdf>, яка працює відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції», «Типової антикорупційної програми юридичної особи» затвердженої рішенням НАЗК від 02 березня 2017 року № 7, «Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» затверджених рішенням НАЗК від 29 вересня 2017 року № 839 і утворюється (визначається) у порядку визначеному чинним законодавством.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та

періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>

Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» <https://www.udau.edu.ua/about/normativna-baza.html>

Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд освітніх програм відбувається щорічно відповідно до Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitni-programi.zip>), що розроблене згідно з вимогами Закону України «Про освіту» та «Про вищу освіту». Це Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказу МОН від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». До початку вступної кампанії усі затвержені освітні програми оприлюднюються на офіційному сайті Університету. В Університеті діє система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає щорічний моніторинг і періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Моніторинг здійснюється робочою групою забезпечення ОП із обов'язковим залученням стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти та випускників шляхом проведення анкетування, опитування, інтерв'ювання для аналізу їхнього досвіду, досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення їх якості тощо. Перегляд ОП з метою їх вдосконалення відбувається у формах оновлення або модернізації. Усі компоненти ОП, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів, можуть щорічно оновлюватися. Оновлення ОП може відбуватися за ініціативи і пропозиції гаранта освітньої програми та/або представника групи забезпечення якості освіти факультету лісового і садово-паркового господарства та/або НПП, які її реалізують; результатів оцінювання якості; об'єктивних змін інфраструктурного та кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Останній перегляд освітньої програми за спеціальністю 205 «Лісове господарство» освітньо-наукового рівня доктор філософії здійснювався в 2020 році з метою вдосконалення можливості формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти, що полягала в розширенні переліку спеціальних лісовничих освітніх компонентів. А саме, замінено дисципліну «Охорона праці за спеціальністю» на «Лісову селекцію». «Комп'ютерна обробка інформації» переведена до вибіркових дисциплін, а «Сучасні методи відтворення лісових насаджень» – до основних.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

В університеті інформація щодо організації навчальної роботи з підготовки фахівців розміщена на сайті <https://www.udau.edu.ua> у розділі «Абітурієнту» та «Студенту». Здобувачі ОП залучені до процесу періодичного перегляду освітніх програм й інших процедур забезпечення її якості. А саме: включення до робочих груп, шляхом опитування здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії щодо змісту та обсягу конкретних дисциплін; проведення робочих нарад з аспірантами різних курсів (у першу чергу випускних); проведення вибіркового опитування (вільний вибір дисциплін, звернення до навчального відділу тощо). Здобувачі ОП залучаються до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету (Рада молодих учених УНУС, Наукове товариство студентів та аспірантів), вченої ради факультету й університету, де подають пропозиції стосовно забезпечення якості освіти в УНУС у цілому, змісту ОП і процедур забезпечення якості її реалізації зокрема. Після перегляду навчальних планів і освітніх програм підготовки здобувачі ОП подають на електронну адресу відділу моніторингу якості освіти та деканату факультету лісового і садово-паркового господарства пропозиції щодо перегляду освітньої програми спеціальності 205 «Лісове господарство».

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з Законом України «Про вищу освіту» аспіранти (ад'юнкти) не входять до складу органів студентського самоврядування. Відповідно до Статуту УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>), Положення про вчену раду УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vchenu-raduumanskogo-nus-2019.pdf>), Положення про вчену раду факультету УНУС ([https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-vchenu-radu-fakultetu2018-\(1\).pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-vchenu-radu-fakultetu2018-(1).pdf)) аспіранти, за встановленою квотою, входять до складу вчених рад ЗВО та факультету, і, таким чином, впливають на процес періодичного перегляду ОП. В Університеті функціонують Рада молодих учених УНУС і Наукове товариство студентів та аспірантів, на підставі рішень яких аспіранти мають право подавати пропозиції з питань удосконалення ОП до вченої ради факультету (університету), стратегії університету щодо контролю освітнього процесу. Серед них є і питання покращення освітніх програм, удосконалення вивчення тієї чи іншої дисципліни в умовах запровадження комп'ютерних програм, електронних приладів і новітніх технологій. Ад'юнкти можуть подавати обґрунтовані пропозиції щодо змісту навчальних планів та конкретних ОК.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Так як переважна більшість здобувачів ступеня доктора філософії працевлаштовуються в УНУС, роботодавці, як члени наглядової ради УНУС, вченої ради університету беруть участь у процесі перегляду ОНП. На засіданнях вченої ради факультету, кафедри лісового господарства, науково-практичних конференціях, семінарах, нарадах, круглих столах, куди запрошуються передові виробничники, науковці-дослідники, професорсько-викладацький склад навчальних і наукових закладів, які водночас є і роботодавцями, активно обговорюється й низка питань щодо вдосконалення якості підготовки здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії. Крім того, потенційним роботодавцям надсилається для перегляду проект ОНП, який вони переглядають на складають рецензії-відгуки (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/recenzii-vidguki.html>).

Після проходження науково-виробничої та науково-асистентської практики, яка є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів, удосконалюються питання підготовки фахівців на третьому освітньо-науковому рівні, які в подальшому враховуються в розробленні та удосконаленні освітньої програми. Нині створено електронний інформаційний ресурс – «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>), на якому випускникам пропонується заповнити анкети і відповісти на важливі питання щодо здійснення освітньої діяльності в Уманському НУС.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

На зустрічах випускників під час реєстрації учасників записується інформація про займану посаду та місце роботи. Якщо порівнювати одержані дані через кожних п'ять років, то можна чітко прослідкувати кар'єрний шлях і траєкторії працевлаштування випускників.

Здобувачі освітньо-наукового рівня доктор філософії, які навчалися за освітньою програмою за спеціальністю 205 «Лісове господарство», після закінчення ЗВО викладають в Уманському НУС, інших вузах і коледжах, займають керівні посади в лігоспах. Під час відвідування цих установ і зустрічей з випускниками ОНП отримується інформація щодо їх кар'єрного росту. При університеті створена громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС», яка дає можливість підтримувати зв'язки людям, що отримали освіту в університеті й працюють у лісгосподарській галузі України та за кордоном. З поміж основних напрямів діяльності Асоціації є сприяння досягненню університетом європейських стандартів освіти. Створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>), на якому шляхом анкетування збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування.

Типовими траєкторіями працевлаштування випускників програми є підписання контракту після захисту дисертації. Якщо доктор філософії зарекомендував себе відповідальним і грамотним науковцем, керівництво ЗВО за наявності вакансій бере на роботу цього випускника ОНП.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

В освітній програмі визначено програмні компетентності виходячи з видів діяльності та завдань галузі лісового господарства. Навчальний план підготовки здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії за спеціальністю 205 «Лісове господарство» освітньої програми повністю відповідає її завданням.

Дуже важливо, що освітня програма змістовно охоплює важливі сучасні критерії, що висуваються до навчання за програмами освітньо-наукового рівня доктор філософії, а саме придатність до працевлаштування й академічну мобільність. В університеті проведено анкетування здобувачів вищої освіти, яке розроблене відділом моніторингу якості освіти з метою удосконалення рівня організації та якості проведення освітнього процесу в Уманському НУС. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм і освітньої діяльності з реалізації цих програм було виявлено певні недоліки. В 2019 році було виявлено побажання освітньо-наукового рівня доктор філософії щодо вдосконалення тематики окремих навчальних дисциплін обов'язкової і вибіркової частини ОНП. Це побажання було враховано шляхом перегляду змісту програм навчальних дисциплін відповідно до рішення вченої ради факультету лісового і садово-паркового господарства.

У робочому навчальному плані, складеному деканатом факультету для планування освітнього процесу на навчальний рік, обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для ОНП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктор філософії). У освітній програмі за 2019-2020 рр. були відсутні рецензії стейкхолдерів, які враховано у програмі 2020-2021 рр. Для усунення цього недоліку, за рішенням вченої ради факультету, до викладання ОК професійного спрямування з початку 2021–2022 н.р. обов'язково залучатимуться зовнішні стейкхолдери.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

В Уманському НУС ОНП «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» проходить первинну акредитацію. Крім того акредитацій інших ОНП за освітньо-науковим рівнем Докторів філософії в Уманському НУС проходять або лише нещодавно пройшли первинну акредитацією.

Однак, при розробці ОНП було враховано рекомендації щодо зауважень експертів та членів галузевих експертних рад при акредитації інших ОП Університету (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/analiz-zauvazhen-ger-do>

akreditacij-2019.pdf). Усі зауваження та недоліки, які стосувалися спеціальності 205 – Лісове господарство було проаналізовано і виправлено (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/vrahuvannya-zauvazhen-ger-do-akreditacij-2019-za-zvitami-viddiliv.pdf>).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС система внутрішнього забезпечення якості передбачає моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти та НПП, регулярне оприлюднення результатів цих оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО або інформаційних стендах; своєчасне підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т. ч. самостійної роботи здобувачів за кожною ОНП; функціонування інформаційної системи для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про ОНП, ступені вищої освіти та кваліфікації; функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Науково-педагогічні працівники постійно працюють над удосконаленням навчальних планів, освітніх і робочих програм із дисциплін (відповідно до розпорядження ректора № 20-11/10 від 15.11.2016 р. «Про впорядкування діловодства з організації освітнього процесу в університеті»). Відділом моніторингу якості освіти з метою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм проводиться анкетування здобувачів вищої освіти. Анкети складені з використанням програми Microsoft forms у формі онлайн-анкетування.

Контроль забезпечення якості освітніх програм проводиться на таких рівнях: науково-педагогічний працівник – кафедра – науково-методична комісія факультету – деканат – науково-методична рада університету – ректорат.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) визначає, що загальне керівництво системи внутрішнього забезпечення якості в Уманському НУС здійснює перший проректор. Основним підрозділом, який виконує функції забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, є Відділ моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/prokafedru.html>). Підготовче відділення (<https://admission.udau.edu.ua/ua/pidgotovka.html>) координує роботу з майбутніми здобувачами вищої освіти та випускниками і забезпечує вчасне реагування на отриману інформацію щодо якості ОНП. Науково-методична рада університету контролює виконання планів роботи навчально-методичних комісій; навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; підготовку до ліцензування й акредитації; аналіз результатів навчання; методичного забезпечення науково-дослідної роботи; розробки робочих програм навчальних дисциплін. Науково-методична комісія факультету контролює готовність кафедр до навчального року. Декан здійснює контроль через перевірку організації освітнього процесу кафедрами. Кафедрами (гарант, завідувач, викладачі) забезпечується матеріально-технічна та навчально-методична складова освітнього процесу. Аспіранти кафедр, поряд зі своєю науково-дослідною діяльністю мають дотримуватись внутрішнього трудового розпорядку і режиму роботи кафедри.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Здійснення освітнього процесу в Уманського НУС є прозорим і публічним. Права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначаються нормативно-правовими актами, що діють в УНУС і розміщені на офіційному веб-сайті університету у рубриці Нормативна база (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) і є відкритими й доступними для загального ознайомлення.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/op-lisove-gospodarstvo-doktor-filosofii.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://ects.udau.edu.ua/assets/files/programs/lisove/df/lisove/205-opp-lisove.pdf>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

ОНП складається з обов'язкових та вибіркових дисциплін, які враховують особливості наукових досліджень за даною спеціальністю. Вивчення Іноземної мови, що входить в блок соціально-гуманітарної та загальної підготовки, складена таким чином, щоб мати змогу максимально засвоїти термінологію з лісового господарства. Філософія науки формує креативність, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Компоненти професійної та практичної підготовки співпадають з тематикою наукових досліджень. Наприклад Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю допомагає здобувачу виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень. Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві, Сучасні методи відтворення лісових насаджень та Селекція лісових культур дають змогу формалізувати фахові прикладні задачі в галузі лісового господарства, алгоритмізувати їх, а також застосувати конкретні модифікації і методи досліджень лісових біогеоценозів, вибору раціональної методики польових і лабораторних робіт.

Крім перелічених вище дисциплін до обов'язкових компонентів ОНП входить Науково-асистентська практика та Семінари за спеціальністю.

На наукові інтереси здобувачів зорієнтовані такі вибіркові компоненти ОНП: Комп'ютерна обробка інформації, Фітомеліорація, Аналітичні методи досліджень лісових екосистем, Гетеротрофи лісового господарства та Еколого-орієнтоване ведення лісового господарства.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Освітньо-науковою програмою передбачено різнобічний підхід підготовки здобувачів. До навчальних планів входять спеціалізовані дисципліни та ті, що забезпечують методологічні та викладацькі компетентності. Вивчення їх передбачає виконання науково-дослідної роботи за темою дисертаційного дослідження, написання наукових статей. Обов'язкові компоненти підібрані таким чином, щоб гармонійно поєднувати науковий та практичний підхід сталого ведення лісового господарства, здійснення якого потребує узгодження екологічних, соціальних і економічних аспектів лісівничих заходів. Разом із науково-асистентською практикою та семінарами за спеціальністю даний блок складає 45 кредитів.

Окрім основних дисциплін, дослідницька діяльність забезпечується за рахунок вибіркових компонентів, які складаються з професійно-орієнтованих дисциплін та дисциплін вільного вибору аспіранта. Даний блок займає 15 кредитів, що цілком забезпечує повноцінну підготовку здобувача у практичних питаннях.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Підготовка здобувачів до викладацької діяльності відбувається під час науково-асистентської практики (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-navchalno-pedagogichnu-praktiku-aspirantiv.pdf>), на яку виділено 10 кредитів.

Її проходження спрямоване на: знання принципів організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання; адаптацію до нових умов, самостійного приймання рішень та ініціювання оригінальних дослідницько-інноваційних розробок та проєктів; кваліфіковане відображення результатів наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/metodichki/metodichki-df/metodichka-z-naukovo-asistentskoi-praktiki-205.pdf>).

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми досліджень підбираються відповідно до одного з основних напрямів наукових досліджень університету, що передбачає дотичність тем здобувачів наукового ступеня та їх керівників. Так професор В.П. Шлапак працює над виконанням теми «Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України» (0116U003207), підрозділу «Вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукції деревних, кущових і трав'янистих рослин в Правобережному Лісостепу України та використання їх у культурі» (<https://science.udau.edu.ua/ua/osnovni-napryami-naukovih-doslidzhen.html>).

Теми дисертацій його аспірантів співпадають з тематикою досліджень наукового керівника: «Лісівничо-екологічні особливості формування насаджень за участю береки лікарської в Південно-Подільському Лісостепу України» (Шпак Н.П.), «Адвентивна фракція флори у лісових ценозах Центрально-Придніпровської височинної області» (Шведь Я.А.), «Підвищення продуктивності культур дуба звичайного лісокультурними методами в західній частині Правобережного Степу України» (Савченко О.П.), «Синантропізація рослинності приміських лісів Центрально-Придніпровської височинної області» (Черниш В.І.), «Вплив пожезахисних лісових смуг на врожайність сільськогосподарських культур в екотонних ландшафтах Правобережного Лісостепу України» (Зворська Н.В.) (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/aspiranti1/temi-disertacij-aspirantiv-kafedri.html>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Уманський НУС організаційно та матеріально забезпечує можливості проведення апробації досліджень аспірантів, шляхом участі у щорічних конференціях, круглих столах, семінарах. Так здобувачі можуть подавати свої публікації до Вісника УНУС <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/pro-zhurnal.html>, який розміщений у базі даних Ulrich's Periodicals Directory американського видавництва Bowker, Index Copernicus, Google Scholar, OpenDOAR, ROAD. За результатами науково-практичної конференції «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/vseukrainska-naukovo-praktichna-konferenciya-perspektivi-rozvitku-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva.html>, щороку видається збірник матеріалів доповідей. Періодично кафедрою лісового господарства проводяться наукові семінари <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/suchasni-problemi-lisovogo-gospodarstva.htm>). Також, щорічно заслуховуються звіти по науковій роботі аспірантів. Крім того, в УНУС проводяться наукові, науково-практичні заходи міжнародного та всеукраїнського масштабів <https://science.udau.edu.ua/ua/plan-provedennya-naukovih-zahodiv-v-umanskomu-nus.html>, у яких здобувачі наукового ступеня можуть брати участь з метою апробації результатів досліджень; Матеріальне забезпечення здобувачів наукового ступеня здійснюється шляхом преміювання за оформлення свідоцтва про авторське право/патентів та частковою компенсацією витрат на публікацію статей, що індексуються в WoS і Scopus.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Долучення аспірантів до міжнародної спільноти відбувається шляхом їх участі у міжнародно-практичних конференціях:

1. <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/nerm.html>.
2. <https://lg.udau.edu.ua/ua/novini/naukovci-ta-studenti-fakultetu-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva-vistupili-iz-dopovidyami-na-mizhnarodnij-konferencii.html>.
3. <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya1.html>.
4. <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/uchast-u-mizhnarodnij-naukovo-praktichnij-konferencii.html>.
5. <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-perspektivi-rozvitku-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva.html>.

Зустріч з науковцями Мічиганського державного університету зі США <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-z-amerikanskimi-naukovcyami-michiganskogo-derzhavnogo-universitetu.html>.

Також можливістю долучення до міжнародної спільноти є публікації наукових досліджень іноземною мовою у Віснику УНУС <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/pro-zhurnal.html>, що індексується у кількох міжнародних спільнотах.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Оскільки наукові керівники аспірантів є виконавцями певного напрямку досліджень університету, вони періодично опубліковують свої результати у вигляді матеріалів конференцій, статей у фахових періодичних виданнях, у тому числі закордонних (<https://science.udau.edu.ua/ua/novuj-resurs4.html>). Також оформлюються патенти на корисні моделі і винаходи, свідоцтва про реєстрацію авторського права (<https://science.udau.edu.ua/ua/vinahidnickska-diyalnist1.html>). Наприклад, професор Шлапак В.П. є керівником наукової роботи за договором з НПП «Кармелюкове Поділля» (№ 3/17 від 27.03.2017 року; №8/18 від 14.06.2018 року; №21 від 06.05.2019 року). Крім того, професор В.П. Шлапак працює над виконанням теми одного з основних напрямів наукових досліджень університету – «Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України» (0116U003207), підрозділу «Вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукції деревних, кущових і трав'янистих рослин в Правобережному Лісостепу України та використання їх у культурі» (<https://science.udau.edu.ua/ua/osnovni-napryami-naukovih-doslidzhen.html>).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Нормативними документами, що регулюють порядок дотримання академічної доброчесності в Уманському НУС є кодекс академічної доброчесності (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>) та Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>). Згідно даних положень, університет здійснює перевірку наукових праць учасників освітнього процесу. НПП періодично інформуються про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики шляхом їхнього ознайомлення з нормами Кодексу. Для здобувачів наукового ступеня дана інформація надається при вивченні дисципліни Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю. Крім того, наукові керівники та аспіранти друкують публікації за темою дисертаційних досліджень у журналах, які мають практику відповідності перевірки опублікованих статей.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У разі порушення академічної доброчесності, університетом передбачено притягнення здобувачів наукового ступеня

до певних видів відповідальності, що вказані в кодексі академічної доброчесності
<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право: ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, та подати до них зауваження;

особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень;

брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності у суді.

Загальний контроль за дотриманням усіма учасниками освітнього процесу правил академічної доброчесності здійснює відділ моніторингу якості освіти УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/akademichna-dobrochesnist.html>).

За час дії освітньо-наукової програми випадків порушень академічної доброчесності в Уманському НУС виявлено не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони. Випускник третього рівня кваліфікації (доктор філософії) за спеціальністю 205 «Лісове господарство» володіє сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької або професійної діяльності; має ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, фундаментальних праць у галузі дослідження; володіє принципами фінансового забезпечення науково-дослідної роботи, структури кошторисів на її виконання, підготовки запиту на отримання фінансування, складання звітної документації; знає принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних; уміє проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей; формулює наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень у сфері лісового господарства; аналізує наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання; здійснює моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується; проводить професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення з використанням існуючих теоретичних моделей; кваліфіковано відображає результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз; використовує сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел; приймає обґрунтовані рішення, несе відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень; відповідально ставляться до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Слабкі сторони. Необхідність впровадження в навчальний процес ОП сучасних геоінформаційних технологій (ГІС, мобільні картографічні додатки та інше). Матеріально-технічне забезпечення приладами – електронний висотомір, електронна мірна вилка та бусоль. Велика кількість теоретичних занять. Слабкий рівень можливостей реалізації професійних і особистісних якостей випускника. Крім того, навчальний план в майбутньому необхідно більш ширше наповнити дисциплінами, які допоможуть аспірантам сформувавши індивідуальну освітню траєкторію та удосконалити навички педагогічної діяльності.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Пріоритетними напрямками та складовими розвитку ОП «Лісове господарство» є розробка і реалізація чіткої системи інформування про результати роботи кафедри лісового господарства з погляду роботодавців, забезпечення їх участі у розробці та удосконаленні освітньої програми.

Гострою проблемою залишається вирішення питання оновлення матеріально-технічної бази кафедри, яка як морально, так і фізично застаріла, що суттєво впливає на якість підготовки кваліфікованих кадрів. Для оновлення бази кафедри необхідно придбати: висотомір електронний "НЕС" безбазисний (Haglof, Швеція), електронну мірну вилку Digitech Professional 850, бусоль Suunto.

Шляхи вирішення поставленого завдання: залучення інвестицій з приватних та державних установ і заключення господарських тематик на проведення наукових досліджень з питань обстеження насаджень, розмноження лісових порід тощо.

Також необхідно забезпечити відповідність якості підготовки випускників потребам ринку праці на основі співпраці університету та галузей лісового господарства – направлення фахівців лісового господарства для ведення практичних курсів.

Необхідно перебудувати навчальні плани і процес викладання дисциплін до сучасних стандартів.

Варто розвинути міжнародне співробітництво у форматі закордонного стажування аспірантів чи спільних освітньо-наукових проектів. Активізувати НПП щодо видання посібників, підручників та наукових публікацій за спеціальністю.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПБ: Непочатенко Олена Олександрівна

Дата: 11.06.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія науки	навчальна дисципліна	<i>Філософія науки.pdf</i>	VKzwiGvTkM2rG973D+RN9sJIAGLqmQ7oViYSfAbFLyo=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
Іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>Іноземна мова.pdf</i>	To5dCOAWJuH/jRgqHxYArkhq95h8Hos+QcRuI7x1Yrs=	Спеціалізована аудиторія, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, лінгафонне обладнання, портативний ноутбук HP 250 Gb (2EV8oES) викладача, портативний ноутбук HP 250 Gb (2EV8oES) здобувача, мережевий комутатор TP-LINK TL-SF108D Світч, маршрутизатор Wi-Fi TP-LINK TL-WR840N, акустична система Sven SPS-619 Black, гарнітура (навушники з мікрофоном) Protech Kotion Each G2000 Black Blue, програмне забезпечення, словники, магнітофон касетний Sony CFS-B7S, касети з записами за темами занять
Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	навчальна дисципліна	<i>методологія.pdf</i>	9Sjzy3leh9rPfZ4N6Da/vEouf1/+3o1MtP/Z41PiqJk=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
Селекція лісових культур	навчальна дисципліна	<i>селекція.pdf</i>	JetU8gY8kyEcqYXIfhoU+S58OAsMEDApmmlTt2Da/3E=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві	навчальна дисципліна	<i>глобальні проблеми.pdf</i>	qFyS1yfwtblr5JP92lz6jWkaFLYDzULXeVJZbO87FSmI=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
Математичне моделювання та планування експерименту	навчальна дисципліна	<i>ММІЕ.pdf</i>	GY7P6DByzKImuoiWP95YloL6/Heun8AGEByQ1Qu43X8=	Спеціалізована аудиторія, мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, персональні комп'ютери, програмне забезпечення, мережа Internet
Сучасні методи відтворення лісових насаджень	навчальна дисципліна	<i>сучасні методи.pdf</i>	opU2SmfYrAHXRsrZHvgdgz3tJMqra9zChNRQMveVZAA=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
Науково-асистентська практика	практика	<i>Методичка з науково-асистентської практики 205.pdf</i>	HrDnlfcqjH6BTfwg5mEq6vImtb2pIxn1jOcoDhqxQ38=	Методичне забезпечення лекцій, практичних занять та практики
Семінари за спеціальністю	навчальна дисципліна	<i>методичка семінарських занять.pdf</i>	5Cih+ddOPqPjORbc19OtcnpaK+ZdLMG6QdeRLgPyKXc=	Методичне забезпечення семінарських занять

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

--	--	--	--	--	--	--

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
99471	Ямчук Павло Миколайович	професор, Основне місце роботи	Менеджменту	<p>Диплом доктора наук ДД 008641, виданий 06.10.2010,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 002076, виданий 09.12.1998,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 005176, виданий 20.06.2002,</p> <p>Атестат професора 12ПР 008306, виданий 30.11.2012</p>	20	Філософія науки	<p>Підпункти 2, 3, 8, 11, 15 пункту 30 Ліцензійних умов. Освіта:</p> <p>Одеський державний університет імені І.І.Мечникова, спеціальність «Українська мова та література», кваліфікація – філолог, викладач української мови та літератури (диплом ЛЖ № 000955 від 23 червня 1994 р.);</p> <p>Науковий ступінь:</p> <p>кандидат філологічних наук за спеціальністю 10-00-01 – українська література. Диплом кандидата наук, виданий Рішенням Президії Вищої Атестаційної Комісії України від 9 грудня 1998 року (протокол № 16-06/9);</p> <p>Вчене звання – доцент Вчене звання доцента присвоєно Рішенням Атестаційної Колегії МОН України від 20 червня 2002 року (протокол №3/47-Д)</p> <p>Науковий ступінь:</p> <p>доктор філософських наук за спеціальністю 09.00.12 – філософські науки (українознавство). Диплом доктора наук, виданий Рішенням Президії Вищої Атестаційної Комісії України від 6 жовтня 2010 року (протокол № 26-06/6).</p> <p>Вчене звання:</p> <p>Професор кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін,</p> <p>(атестат 12ПР №008306 від 30 листопада 2012 р.); еми дисертаційних досліджень:</p> <p>– на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук:</p>

						<p>«Імпресіонізм в українській прозі 1890-1930-х років»;</p> <p>– на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук: «Східнохристиянська ціннісно-смыслова парадигма консервативного мислення в українському бароковому дискурсі XVI- XVIII століть».</p> <p>Підвищення кваліфікації: – Національний університет біоресурсів і природокористування України; Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС00493706/000458-16 від 7.06.2016 р.; Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності.</p> <p>Тема наукового дослідження:</p> <p>«Філософський світогляд та провідні естетичні доміанти європейського імпресіонізму кінця XIX століття».</p> <p>Є академіком НАН ВО України на підставі того, що «Академія Наук Вищої Освіти, на підставі свого Статуту обрала Академіком Ямчука Павла Миколайовича по відділенню філософії. Обрання затверджено Загальними Зборами 19 грудня 2015 року. Протокол №14/15».</p>	
170126	Шлапак Володимир Петрович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Лісового і садово-паркового господарства	Диплом доктора наук ДН 003677, виданий 26.06.1997, Атестат професора 02ПР 004165, виданий 16.02.2006	19	Семінари за спеціальністю	<p>Підпункти 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта:</p> <p>У 1975 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію Ордена Трудового Червоного прапора (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України) за спеціальністю "Лісове господарство" та отримав кваліфікацію "Інженер лісового господарства"</p> <p>У 1997 році</p>

присуджено науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.03.01 - Лісові культури та фітомеліорація (ДН 003677).

У 2006 році присвоєно вчене звання професора кафедри лісового господарства (№004165)

У 2017 році пройшов підвищення кваліфікації в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (СС00493706/003602-17)

Діяльність:
1975–1976 рр. — помічник лісничого Потаського лісництва Уманського ДЛГ

1976–1978 рр. — помічник лісничого Черкаського спецлісництва Черкаського ДЛГ

1978–1982 рр. — лісничий Капіганівського лісництва Кам'янського ДЛГ

1982–1984 рр. — головний інженер Звенигородського ДЛГ

1984–1988 рр. — лісничий Тясминського лісництва Черкаського ДЛГ

1988–1999 рр. — директор Смілянського ДЛГ

1999–2007 рр. — заступник директора з наукової роботи Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом з 2000 р. професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС

2007–2008 рр. — за сумісництвом завідувач кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва

						<p>Уманського НУС</p> <p>2008–2012 рр. — головний науковий співробітник відділу дендрології, інтродукції, паркобудівництва та екології рослин Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>З 2012 р. — завідувач кафедри лісового господарства Уманського НУС</p> <p>Під керівництвом В.П. Шлапака захищено 14 кандидатських дисертацій (6 кандидатів біологічних наук і 8 кандидатів сільськогосподарських наук).</p> <p>Опублікував 349 наукових праць</p> <p>Навчальні посібники: Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.В., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посіб. - Умань: ВПЦ "Візаві", 2019. - 222 с.</p> <p>Напрямок наукового дослідження: вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукованих у Правобережному Лісостепу України деревних, кущових і трав'яних рослин та використання їх у культурі</p>	
170126	Шлапак Володимир Петрович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Лісового і садово-паркового господарства	Диплом доктора наук ДН 003677, виданий 26.06.1997, Атестат професора 02ПР 004165, виданий 16.02.2006	19	Сучасні методи відтворення лісових насаджень	<p>Підпункти 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20 пункту 30 Ліцензійних умов</p> <p>Освіта: У 1975 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію Ордена Трудового Червоного прапора (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України) за спеціальністю "Лісове господарство" та отримав кваліфікацію "Інженер лісового господарства"</p>

У 1997 році присуджено науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.03.01 - Лісові культури та фітомеліорація (ДН 003677).

У 2006 році присвоєно вчене звання професора кафедри лісового господарства (№004165)

У 2017 році пройшов підвищення кваліфікації в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (СС00493706/003602-17)

Діяльність:
1975–1976 рр. — помічник лісничого Потаського лісництва Уманського ДЛГ

1976–1978 рр. — помічник лісничого Черкаського спецлісництва Черкаського ДЛГ

1978–1982 рр. — лісничий Капітанівського лісництва Кам'янського ДЛГ

1982–1984 рр. — головний інженер Звенигородського ДЛГ

1984–1988 рр. — лісничий Тясминського лісництва Черкаського ДЛГ

1988–1999 рр. — директор Смілянського ДЛГ

1999–2007 рр. — заступник директора з наукової роботи Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом з 2000 р. професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС

2007–2008 рр. — за сумісництвом завідувач кафедри екології, декоративного

						<p>садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>2008–2012 рр. — головний науковий співробітник відділу дендрології, інтродукції, паркобудівництва та екології рослин Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>З 2012 р. — завідувач кафедри лісового господарства Уманського НУС</p> <p>Під керівництвом В.П. Шлапака захищено 14 кандидатських дисертацій (6 кандидатів біологічних наук і 8 кандидатів сільськогосподарських наук).</p> <p>Опублікував 349 наукових праць</p> <p>Навчальні посібники: Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.В., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посіб. - Умань: ВПЦ "Візаві", 2019. - 222 с.</p> <p>Напрямок наукового дослідження: вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукованих у Правобережному Лісостепу України деревних, кущових і трав'яних рослин та використання їх у культурі</p>	
246063	Комісаренко Наталія Олександрів на	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Менеджменту	Диплом кандидата наук ДК 023347, виданий 14.04.2004, Атестат доцента 02ДЦ 014733, виданий 22.12.2006	35	Іноземна мова	<p>Підпункти 1, 2, 3, 10, 13, 14, 15, 16, 17 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта:</p> <p>Кіровоградський державний педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, 1981 р. Спеціальність "Англійська мова".</p> <p>Кваліфікація - вчитель англійської мови (Г-ІІ № 223926 від 27 червня 1981 року)</p> <p>Науковий ступінь: кандидат</p>

							<p>педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 - теорія та методика виховання, 2004. Диплом ДК № 023347 від 14 квітня 2004 р.</p> <p>Тема дисертаційного дослідження: "Творча самореалізація учнів у позакласній діяльності сільської школи".</p> <p>Вчене звання: доцент кафедри української та іноземних мов (атестат ДЦ №014733 від 22 грудня 2006). Сфера наукових інтересів: творча самореалізація студентів у позакласній роботі.</p> <p>Підвищення кваліфікації: Національний університет біоресурсів і природокористування України. Підвищення кваліфікації "Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності". Виконала наукову роботу на тему "Інноваційні процеси в системі вищої освіти". Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/000416-16 від 17.06.2016 р.</p>
170126	Шлапак Володимир Петрович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Лісового і садово-паркового господарства	Диплом доктора наук ДН 003677, виданий 26.06.1997, Атестат професора 02ПР 004165, виданий 16.02.2006	19	Селекція лісових культур	<p>Підпункти 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта:</p> <p>У 1975 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію Ордена Трудового Червоного прапора (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України) за спеціальністю "Лісове господарство" та отримав кваліфікацію "Інженер лісового господарства"</p> <p>У 1997 році присуджено науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.03.01 - Лісові культури та фітомеліорація (ДН 003677).</p> <p>У 2006 році присвоєно</p>

вчене звання
професора кафедри
лісового господарства
(№004165)

У 2017 році пройшов
підвищення
кваліфікації в
Національному
університеті
біоресурсів і
природокористування
України
(СС00493706/003602-
17)

Діяльність:
1975–1976 рр. —
помічник лісничого
Потаського лісництва
Уманського ДЛГ

1976–1978 рр. —
помічник лісничого
Черкаського
спеціалізованого
Черкаського ДЛГ

1978–1982 рр. —
лісничий
Капітанівського
лісництва
Камяньського ДЛГ

1982–1984 рр. —
головний інженер
Звенигородського
ДЛГ

1984–1988 рр. —
лісничий
Тясминського
лісництва
Черкаського ДЛГ

1988–1999 рр. —
директор
Смілянського ДЛГ

1999–2007 рр. —
заступник директора з
наукової роботи
Національного
дендрологічного
парку "Софіївка" —
НДІ НАН України, за
сумісництвом з 2000
р. професор кафедри
екології,
декоративного
садівництва та
лісівництва
Уманського НУС

2007–2008 рр. — за
сумісництвом
завідувач кафедри
екології,
декоративного
садівництва та
лісівництва
Уманського НУС

2008–2012 рр. —
головний науковий
співробітник відділу
дендрології,
інтродукції,
паркобудівництва та
екології рослин
Національного

дендрологічного
парку "Софіївка" —
НДІ НАН України, за
сумісництвом
професор кафедри
екології,
декоративного
садівництва та
лісівництва
Уманського НУС

З 2012 р. — завідувач
кафедри лісового
господарства
Уманського НУС

Під керівництвом В.П.
Шлапака захищено 14
кандидатських
дисертацій (6
кандидатів
біологічних наук і 8
кандидатів
сільськогосподарських
наук).

Опублікував 349
наукових праць

Навчальні посібники:
Шлапак В.П.,
Адаменко С.А.,
Козаченко І.В., Курка
С.С. Екологія лісів,
навч. посіб. - Умань:
ВПЦ "Візаві", 2019. -
222 с.

Напрямок наукового
дослідження:
вивчення еколого-
біологічних
особливостей
інтродукованих у
Правобережному
Лісостепу України
деревних, кущових і
трав'яних рослин та
використання їх у
культурі Підпункти 1,
2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19,
20 пункту 30
Ліцензійних умов
Освіта:

У 1975 р. закінчив
Українську
сільськогосподарську
академію Ордена
Трудового Червоного
прапора (нині
Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України) за
спеціальністю "Лісове
господарство" та
отримав кваліфікацію
"Інженер лісового
господарства"

У 1997 році
присуджено науковий
ступінь доктора
сільськогосподарських
наук зі спеціальності
06.03.01 - Лісові
культури та
фітомеліорація (ДН
003677).

						<p>Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>З 2012 р. — завідувач кафедри лісового господарства Уманського НУС</p> <p>Під керівництвом В.П. Шлапака захищено 14 кандидатських дисертацій (6 кандидатів біологічних наук і 8 кандидатів сільськогосподарських наук).</p> <p>Опублікував 349 наукових праць</p> <p>Навчальні посібники: Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.В., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посіб. - Умань: ВПЦ "Візаві", 2019. - 222 с.</p> <p>Напрямок наукового дослідження: вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукованих у Правобережному Лісостепу України деревних, кущових і трав'яних рослин та використання їх у культурі</p>
170126	Шлапак Володимир Петрович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Лісового і садово-паркового господарства	Диплом доктора наук ДН 003677, виданий 26.06.1997, Атестат професора 02ПР 004165, виданий 16.02.2006	19	<p>Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві</p> <p>Підпункти 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта: У 1975 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію Ордена Трудового Червоного прапора (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України) за спеціальністю "Лісове господарство" та отримав кваліфікацію "Інженер лісового господарства"</p> <p>У 1997 році присуджено науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.03.01 - Лісові культури та</p>

фітомеліорація (ДН 003677).

У 2006 році присвоєно вчене звання професора кафедри лісового господарства (№004165)

У 2017 році пройшов підвищення кваліфікації в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (СС00493706/003602-17)

Діяльність:
1975–1976 рр. — помічник лісничого Потаського лісництва Уманського ДЛГ

1976–1978 рр. — помічник лісничого Черкаського спецлісництва Черкаського ДЛГ

1978–1982 рр. — лісничий Капітанівського лісництва Кам'янського ДЛГ

1982–1984 рр. — головний інженер Звенигородського ДЛГ

1984–1988 рр. — лісничий Тясминського лісництва Черкаського ДЛГ

1988–1999 рр. — директор Смілянського ДЛГ

1999–2007 рр. — заступник директора з наукової роботи Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом з 2000 р. професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС

2007–2008 рр. — за сумісництвом завідувач кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС

2008–2012 рр. — головний науковий співробітник відділу дендрології,

						<p>інтродукції, паркобудівництва та екології рослин Національного дендрологічного парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>З 2012 р. — завідувач кафедри лісового господарства Уманського НУС</p> <p>Під керівництвом В.П. Шлапака захищено 14 кандидатських дисертацій (6 кандидатів біологічних наук і 8 кандидатів сільськогосподарських наук).</p> <p>Опублікував 349 наукових праць</p> <p>Навчальні посібники: Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.В., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посіб. - Умань: ВПЦ "Візаві", 2019. - 222 с.</p> <p>Напрямок наукового дослідження: вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукованих у Правобережному Лісостепу України деревних, кущових і трав'яних рослин та використання їх у культурі</p>
229532	Побережець Іван Іванович	старший викладач, Основне місце роботи	Інженерно-технологічний	<p>Диплом спеціаліста, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика і математика, Диплом магістра, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, рік закінчення:</p>	14	<p>Математичне моделювання та планування експерименту</p> <p>Підпункти 1, 2, 3, 13, 15, 16, 17 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта: Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини. Спеціальність : «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика і математика» та присвоєно кваліфікацію: вчитель фізики, математики астрономії, безпеки життєдіяльності та основ інформатики. серія ЕР № 25501154, від 17 червня 2004 року. Спеціальність: «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика»</p>

				<p>2005, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Математика, Диплом кандидата наук ДК 005231, виданий 17.02.2012, Атестат доцента АД 005411, виданий 24.09.2020</p>			<p>та присвоєно кваліфікацію: магістр педагогічної освіти, викладач математики. серія ЕР № 27974742, від 11 червня 2005 року.</p> <p>Науковий ступінь: Кандидат технічних наук ДК № 005231 Національний університет біоресурсів і природокористування України, від 17 лютого 2012 року. Спеціальність 05.09.03 – електротехнічні комплекси та системи</p> <p>Тема дисертаційного дослідження: Електроакустичний вимірювальний комплекс експрес- контролю якості рослинних соків</p> <p>Вчене звання: доцент АД № 005411, від 24 вересня 2020 року</p> <p>Останнє підвищення кваліфікації: Університет економіки в Кракові, Польща Свідоцтво про підвищення кваліфікації NR 2327/MSAP/2020 від 29.05.2020</p>
170126	Шлапак Володимир Петрович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Лісового і садово- паркового господарства	<p>Диплом доктора наук ДН 003677, виданий 26.06.1997, Атестат професора 02ПР 004165, виданий 16.02.2006</p>	19	<p>Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю</p>	<p>Підпункти 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20 пункту 30 Ліцензійних умов Освіта: У 1975 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію Ордена Трудового Червоного прапора (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України) за спеціальністю "Лісове господарство" та отримав кваліфікацію "Інженер лісового господарства"</p> <p>У 1997 році присуджено науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.03.01 - Лісові культури та фітомеліорація (ДН 003677).</p> <p>У 2006 році присвоєно вчене звання</p>

професора кафедри
лісового господарства
(№004165)

У 2017 році пройшов
підвищення
кваліфікації в
Національному
університеті
біоресурсів і
природокористування
України
(СС00493706/003602-
17)

Діяльність:
1975–1976 рр. —
помічник лісного
Потаського лісництва
Уманського ДЛГ

1976–1978 рр. —
помічник лісного
Черкаського
спеціалізованого
Черкаського ДЛГ

1978–1982 рр. —
лісничий
Капітанівського
лісництва
Камянського ДЛГ

1982–1984 рр. —
головний інженер
Звенигородського
ДЛГ

1984–1988 рр. —
лісничий
Тясминського
лісництва
Черкаського ДЛГ

1988–1999 рр. —
директор
Смілянського ДЛГ

1999–2007 рр. —
заступник директора з
наукової роботи
Національного
дендрологічного
парку "Софіївка" —
НДІ НАН України, за
сумісництвом з 2000
р. професор кафедри
екології,
декоративного
садівництва та
лісівництва
Уманського НУС

2007–2008 рр. — за
сумісництвом
завідувач кафедри
екології,
декоративного
садівництва та
лісівництва
Уманського НУС

2008–2012 рр. —
головний науковий
співробітник відділу
дендрології,
інтродукції,
паркобудівництва та
екології рослин
Національного
дендрологічного

						<p>парку "Софіївка" — НДІ НАН України, за сумісництвом професор кафедри екології, декоративного садівництва та лісівництва Уманського НУС</p> <p>З 2012 р. — завідувач кафедри лісового господарства Уманського НУС</p> <p>Під керівництвом В.П. Шлапака захищено 14 кандидатських дисертацій (6 кандидатів біологічних наук і 8 кандидатів сільськогосподарських наук).</p> <p>Опублікував 349 наукових праць</p> <p>Навчальні посібники: Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.В., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посіб. - Умань: ВПЦ "Візаві", 2019. - 222 с.</p> <p>Напрямок наукового дослідження: вивчення еколого-біологічних особливостей інтродукованих у Правобережному Лісостепу України деревних, кущових і трав'яних рослин та використання їх у культурі</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 13 ПРН 18	☐	Сучасні методи відтворення лісових насаджень	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод	Ф02, Ф03; Ф05; Ф08 умовні позначення: Ф02 – стандартизовані тести; Ф03 – реферати; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; Ф08 – залік

			демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	
ПРН 1 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 15 ПРН 18	☐	Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6, МН7 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань), МН7 – науково-дослідна робота.	Ф01, Ф02, Ф05, Ф07 умовні позначення: Ф01 – екзамен, Ф02 – стандартизовані тести; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; Ф07 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо.
ПРН 10 ПРН 14 ПРН 18	☐	Математичне моделювання та планування експерименту	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6, МН7 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань), МН7 – науково-дослідна робота.	Ф01, Ф02, Ф05, Ф07 умовні позначення: Ф01 – екзамен, Ф02 – стандартизовані тести; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; Ф07 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо.
ПРН 18	☐	Селекція лісових культур	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6, МН7 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод	Ф02, Ф05; Ф07, Ф08 умовні позначення: Ф02 – стандартизовані тести; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; Ф07 – завдання

			(лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань), МН7 – науково-дослідна робота.	на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; Ф08 – залік
ПРН 1 ПРН 6 ПРН 9	☐	Семінари за спеціальністю	МН3, МН4, МН5, МН6 умовні позначення: МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	Ф03, Ф05; Ф07, Ф08 умовні позначення: Ф03 – реферати; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; Ф07 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; Ф08 – залік.
ПРН 2 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 18	☐	Іноземна мова	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	Ф01, Ф02, Ф03, Ф05 умовні позначення: Ф01 – екзамен, Ф02 – стандартизовані тести; Ф03 – реферати; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень.
ПРН 2 ПРН 8 ПРН 17 ПРН 18	☐	Філософія науки	МН1, МН3, МН4, МН5, МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод	Ф01, Ф02, Ф03, Ф05 умовні позначення: Ф01 – екзамен Ф02 – стандартизовані тести; Ф03 – реферати; Ф05 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

			ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	
<i>ПРН 5 ПРН 12 ПРН 16</i>	☐	Науково-асистентська практика	МН3, МН4, МН5, МН6 умовні позначення: МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО3, ФО5; ФО7, ФО8 умовні позначення: ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО7 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; ФО8 – залік.
<i>ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 9 ПРН 18</i>	☐	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6, МН7 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань), МН7 – науково-дослідна робота.	ФО1, ФО2, ФО3, ФО5 умовні позначення: ФО1 – екзамен, ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень.